

SIDAAMU DAGOOMU QOQQOWI MOOTIMMA

AFFINI GAAZEEXA

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት አፍኒ ጋዜጣ

SIDAAMA NATIONAL REGIONAL STATE AFFINI GAZETA

4^{ki} Diro Kiirro ...

Hawaasa, bocaasa 26 2016 M.D

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma
Amaalete Mini Allaalshi Hundaanni
Fulinoho

በሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር

፬ኛ ዓመት ቁጥር ፴፩

ሀዋሳ፣ ሀዳር ፳፮ ቀን ፳፻፲፮
ዓ.ም

Amado

Wodhote Kiirro.31/2016

Sidaamu Qoqqowi Diizaynetenna Ijaarshshu
Qorqorshi Interpirayze Uurrisatenna
Biilloonyena Looso Gumulate Fultinno
wodho ... Qoola

ማውጫ

ደንብ ቁጥር ፴፩/፳፻፲፮ ዓ.ም

የሲዳማ ክልል የዲዛይንና ግንባታ ቁጥጥር
ኢንተርፕራይዝ ለማቋቋምና ሥልጣንና
ተግባር ለመወሰን የወጣ ደንብ ...ገጽ

Wodhote Kiirro.31/2016

Sidaamu Qoqqowi Diizaynetenna ijaarshshu
qorqorshi Interpirayze Uurrisatenna
Biilloonyena looso gumulate fultinno wodho

Mootimma qoqqowu giddo ijaarsinanni
konistirakishinete ijaarshubba seeda dirra horo
uytanno gede dandiisiisannonna islaanchimmansa
agarte ijaarantanno gede dandiisiisanno loosu
amuraate diriirsa hasiissinnohura.

Qarra asse qoqqowu giddo gorsu loossa hattonno
anganni way, doogotenna ijaarshu uurrishshubba
loossa harancho yanna giddo woyunno islaanchimmate
deerrinninna rankenni diizaynetenna ijaarshshu
qorqorshshi loossa loossanno mootimmaamme

ደንብ ቁጥር ፴፩/፳፻፲፮ ዓ.ም

የሲዳማ ክልል የዲዛይንና ግንባታ ቁጥጥር
ኢንተርፕራይዝ ለማቋቋምና ሥልጣንና
ተግባር ለመወሰን የወጣ ደንብ

መንግስት በክልሉ ውስጥ የሚገኙ
የኮንስትራክሽን ግንባታዎች ረዥም አመታትን
ሊያገለግሉ እንዲችሉ በሚያስችል እና
ጥራታቸውን ጠብቀው እንዲገኙ የሚያስችል
የአሰራር ሥርዓት መዘርጋት በማስፈለጉ፤

በዋነኝነት ክልሉ ውስጥ የመስኖ ሥራዎችን
እንዲሁም የመጠጥ ውሃ፣ የመንገድና የህንፃ
ተቋማት ሥራዎች በአጭር ጊዜ ውስጥ በተሻለ
የጥራት ደረጃና ቅልጥፍና የዲዛይንና ግንባታ

Mittu Waagi
ያንዱ ዋጋ

AFFINI GAAZEEXI P.S.K
አፍኒ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ.
Web address: www.affinigazet.gov.et

amalaancho Interpirayze uurrissa hasiissinnohura.

Qoqqowu bayi'riidi seeri 57 (6) safonni gashshootu amaale mini tenne wodho fushshino.

GAFAMITE

XAPHOOMA WORO

1. **Harancho Umo**

Tenne wodho “Sidaamu Qoqqowi Diizaynetenna ijaarshshu qorqorshi Interpirayze Uurrisatenna Biilloonyena looso gumulate fultinno wodho Kiir. 31/2016” yne xawinsara dandiinanni.

2. **Tiro**

Tenne wodho giddo qaaluu eo wole tiro uysiissannoha ikka hoogguro:-

1. “**qoqqowo**” yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowooti;
2. “**mootimma**” yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimmaati;
3. “**biilloonye**” yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma latishshu uurrinshabba qorqortanno biilloonyeti;
4. “**Interpirayze**” Yaa qoqqowu mootimma diizaynetenna ijaarshu qorqorshi loossa assanno mootimma latishshu uurrinshate Interpirayze.
5. “**qara loosu harisaancho**” yaa tenne wodho garinni somaminno uurrinshate aliidi sooreesaati.
6. “**Layiinki loosu harisaano**” yaa tenne wodho garinni sommonnire ikkita uurrinshate gaammoninsa handaara massaggannoreeti.
7. “**Biilloonye**” yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma latishshu uurrinshabba qorqortanno biilloonyeti;
8. “**buuxamino Tirfe**” yaa eoteninna addi addi baatooshubbanni afi'nanni womaashshi iiminna addi addi fulonna seeraancho fulu, akkalete

ቁጥጥር ሥራዎችን የሚያከናውን መንግሥታዊ አማካሪ ኢንተርፕራይዝ ማቋቋም በማስፈለጉ፤

በክልሉ ህገ-መንግስት አንቀጽ 57 (6) መሰረት መስተዳድር ምክር ቤቱ ይህንን ደንብ አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. **አጭር ርዕስ**

ይህ ደንብ “የሲዳማ ክልል የዲዛይንና ግንባታ ቁጥጥር ኢንተርፕራይዝ ለማቋቋምና ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣ ደንብ ቁጥር.፴፩/2016 ዓ.ም” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. **ትርጓሜ**

በዚህ ደንብ ውስጥ የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካለሆነ በስተቀር፤

1. “**ክልል**” ማለት የሲዳማ ብሔራዊ ክልል ነው፤
2. “**መንግሥት**” ማለት የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ነው፤
3. “**ባለሥልጣን**” ማለት የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የልማት ድርጅቶች ተቆጣጣሪ ባለስልጣን ነው፤
4. “**ኢንተርፕራይዝ**” ማለት የክልሉ መንግሥት የዲዛይንና ግንባታ ቁጥጥር ሥራዎች የሚያደርግ የመንግስት የልማት ኢንተርፕራይዝ ነው።
5. “**ዋና ሥራ አስኪያጅ**” ማለት በዚህ ደንብ መሠረት የተሰየመ የድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ነው፤
6. “**ምክትል ሥራ አስኪያጆች**” ማለት በዚህ ደንብ መሰረት የተሰየሙ ሆነው በድርጅቱ የተመደቡበትን ዘርፍ የሚመሩ ናቸው፤
7. “**ባለሥልጣን**” ማለት የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የልማት ድርጅቶች ተቆጣጣሪ ባለስልጣን ነው፤
8. “**የተጣራ ትርፍ**” ማለት ከገቢና ልዩ ልዩ ክፍያዎች ከሚገኘው ገንዘብ ላይ ልዩ ልዩ

waaga hattono qallonna addi addi taakise
xeinsenna gatanno tirtete;

9. **“konstiraakishiinete Loossa”** yaa baattote
aananna giddo loonsanni konstraakishinete
loossa ikkiste ijaaru, wayi loossa, gorsu, doogote,
lolaho hoolate looso, direeneejete, saanitarete
loossa, koofatto, hayidiro pawere, elekitiro
mekaanikaalete loosssa, hodhishshu uduunnenna
maaashinere gatamara, haaro safote latishshi
loossa ijaarsa, albire soorra woy woyyeessa,
haaroonsa, halashsha, karsiisa, gatamara, uma,
buqqissa woy diiganna labbanno wole owaante
amadanno;

10. **“kaappitaale”** yaa Interpirayze uurritu
yannaranna hakunni gedenoonni qoqqowu
mootimmani gaammonni buuxamino xaphoomu
jajjati;

11. **“odiitere”** yaa tenne wodho garinni
Interpirayzete shallago buuxanno kalaqamu
mancho woy seeru mannima uynoonnisi bisooti;

12. **“xaphooma Jajja”** yaa Interpirayzenniha
milli yaannokkinna milli yaanno jajja,
Interpirayze angara adhitinokki eo,
womaashshanna baankete noo woxe ikke
amandanni biso afi’rinokki jajja, balanxe
baantoonni fulonna wole eo hanqafannoho;

13. **“mootimmae Tirfu Qeecha”** yaa buuxamino
tirfi aanninni seeru garinni gatinsanni woxe ikke
latishshu fandra eo ikkanno woxeeti;

14. **“borde”** yaa tenne wodho garinni uurritannota
ikkite Interpirayzete loossa aliidimmatdenni
massaganno bisooti.

15. **“mancho”** yaa ayi kalaqamu mancho woy
seerunni mannimate qosso uynoonnisi bisooti;

ወጪዎችንና ሕጋዊ ወጪ ሂሳቦችን፤ የእርጅና
ዋጋ ግምት እንዲሁም ወለድና ልዩ ልዩ ታክሶች
ተቀናሽ ሆነው የሚቀረው ሂሳብ ነው፤

1. **“የኮንስትራክሽን ስራዎች”** ማለት በመሬት ላይና
በመሬት ውስጥ የሚከናወኑ የግንባታ ስራዎች
ሆነው ህንጻዎች፤ የውሃ ስራዎች፤ የመስኖ፤
የመንገድ፤ ጎርፍ መከላከል ስራ፤ ድሬኔጅ፤
ሳኒታሪ ስራዎች፤ ግድቦች፤ ሀይድሮ ፓወር፤
ኤሌክትሮ ሜካኒካል ስራዎች፤ ተሽከርካሪዎችንና
መሳሪያዎችን መጠገን፤ አዳዲስ መሰረተ ልማት
ስራዎችን መገንባት፤ ነባሮችን መቀየር ወይም
ማሻሻል፤ ማደስ፤ ማስፋፋት፤ ማዋህድ፤
መጠገን፤ መቆፈር፤ መንቀል፤ ወይም ማፍረስ
እና የመሳሰሉ ሌሎች ስራዎችንም ይጨምራል፤

2. **“ካፒታል”** ማለት ኢንተርፕራይዝ ሲቋቋምና
ከተቋቋመ በኋላ በክልሉ መንግሥት የተመደበ
የተጣራ አጠቃላይ ሀብት ነው፤

3. **“አዲተር”** ማለት በዚህ ደንብ መሰረት
የኢንተርፕራይዙን ሂሳብ የሚመረምር
የተፈጥሮ ወይም የህግ ሰውነት ያለው ነው፤

4. **“ጠቅላላ ሀብት”** ማለት የኢንተርፕራይዙ
የሚንቀሳቀስና የማይንቀሳቀስ ንብረት፤
ያልተሰበሰቡ የኢንተርፕራይዙ ገቢዎች፤ ጥሬ
ገንዘብ፤ የባንክ ሂሳብ፤ አስቀድሞ የተከፈሉ
ወጪዎች፤ እና ሌሎች ገቢ መሆን ያለባቸው
ሂሳቦችን የሚጨምር ነው፤

5. **“የመንግሥት የትርፍ ድርሻ”** ማለት ከተጣራው
ትርፍ ሂሳብ ተቀንሶ በመንግስት ወደሚከፈት
የልማት ፈንድ ልዩ አካውንት ገቢ የሚሆነው
ገንዘብ ነው፤

6. **“ቦርድ”** ማለት በዚህ ደንብ መሠረት የሚቋቋም
ሆኖ የኢንተርፕራይዙን ሥራ በበላይነት
የሚመራ አካል ነው፡፡

16. Tenne wodhora mitte koo-temanni
xawinsonnihu wole koo-teemano amadannoha
ikkanno.

3. Jeefishshu Mami-geeshsha

Tini wodho Interpirayzetenna sheematu aana safame
loosaano loosi aana jeefishshu heerannose.

Gafa Lame

Uurrinshate Uurra. Qara Borro Mine. Hexxo.

Tantano. Biilloonyenna qorqorshsha

4. Uurra

Sidaamu Qoqqowi Diizaynetenna ijaarshshu
qorqorshi Interpirayze konni gedenoorni
“Interpirayze” yinanni woshshinanni seeru bisi
nooti qoqqowu mootimma latishshu uurrinshsha
ikkite tenne wodhonni uurrinno.

5. Qara Borro Mine

Interpirayzete qara borro mini hawaasi quchchumira
ikke hasiishisi garinni wolootu sinna heedhasera
dandiitanno.

6. Hexxo

Interpirayzete hexxo gorsu, anganni way,
ijaarshunna doogote handaarrara qoqqowoho,
gobboomu saeno kalqete deerrinni hexxinanniha
kaajjado heewisamaanchonna tirfannoha
amalaancho uurrinshsha ikkatenni anganni waanna
saanitere haydiropaawore, gorsu ijaarshunna
doogote xiinxallo, diizaynnenna ijaarshshu
qorqorshi loossa heewisamaancho waaginni loosate.

7. Tantano

Interpirayzete aante noo tantano heedhannose;-

1. Loosu massagaanno boorde
2. Qara loosu harisaancho

7. “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ወይም በሕግ የሰውነት
መብት የተሰጠው አካል ነው፤

8. በዚህ ደንብ ውስጥ በአንድ ፆታ የተገለፀው
ሌላኛውንም ፆታ ያካትታል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ ደንብ በኢንተርኔት ሥራዊቱ እና በውል ላይ
ተመሥርቶ በሚያከናውናቸው ስራዎች ሁሉ ላይ
ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

ክፍል ሁለት

የድርጅቱ መቋቋም፣ ዋና መሥሪያ ቤት፣ ዓላማ፣

አደረጃጀት፣ ሥልጣን፣ ተግባርና ቁጥጥር

4. መቋቋም፣

የሲዳማ ክልል የዲዛይንና ግንባታ ቁጥጥር
ኢንተርኔት ሥራዊቱ ከዚህ በኋላ “ኢንተርኔት ሥራዊት”
እየተባለ የሚጠራ የሕግ ሰውነት ያለው የክልሉ
መንግሥት የልማት ድርጅት ሆኖ በዚህ ደንብ
ተቋቁሟል።

5. ዋና መሥሪያ ቤት

የኢንተርኔት ሥራዊቱ ዋና መሥሪያ ቤት ሀዋሳ ከተማ
ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ ሌሎች ቅርንጫፎች ሊኖሩት
ይችላሉ።

6. ዓላማ

የኢንተርኔት ሥራዊቱ ዓላማ በመስኖ፣ በመጠጥ ውሃ፣
በሕንፃና በመንገድ ዘርፎች በክልሉ፣ በሀገሪቱ
ብሎም በዓለም አቀፍ ደረጃ አስተማማኝ ጠንካራ
ተፎካካሪና ትርፋማ አማካሪ ድርጅት በመሆን
የመጠጥ ውሃና ሳኒተሪ፣ ሀይድሮፓወር፣
የመስኖ፣ የሕንፃና መንገድ ጥናት፣ ዲዛይንና
ግንባታ ቁጥጥር ሥራዎችን በተወዳዳሪ ዋጋ
ማከናወን ነው።

7. አደረጃጀት፣

ኢንተርኔት ሥራዊቱ የሚከተለው አደረጃጀት ይኖረዋል።

3. Laynkki loosu harisaanonna
4. Loosoho hasiissannore ikkitinno woloota loosu kifillanna loosaasine heedhannose.

8. Uurrinshshate Biilloonyenna Loossa

Interpirayzete aante noo biilloonyenna loossa heedhannose

1. Gorsu latishshanna way eelanno baattonni waa cororsate loossa xiinxallo, diizaayne, ijaarshu qorqorshsanna sheemaatu gashshooti loossa loossanno.
2. Loossa heewotenninna hasaawunni afidhanno
3. Waaxantinno tefaasesete latishshi xiinxallo, diizaayne, ijaarshu qorqorshsanna sheemaatu gashshooti loossa loossanno.
4. Anganni way shiqqishshinna saniterete xiinxallo, diizaayne, ijaarshu qorqorshsanna sheemaatu gashshooti loossa loossanno.
5. Doogote, buusunna diriinejete xiinxallo, diizaayne, ijaarshu qorqorshsanna sheemaatu gashshooti loossa loossanno.
6. Ijaarshu xiinxallo, diizaayne, ijaarshu qorqorshsanna sheemaatu gashshooti loossa loossanno.
7. Laggate du'namate raganna lolahu gargarooshshi loossa xiinxallo, diizaayne, ijaarshu qorqorshsanna sheemaatu gashshooti loossa loossanno.
8. Konni quwira cinaancho quwa (1) kayse (6) tittirronni xiinxallo, diizaaynete loossara ijaarshu gibiaate ililaanchimma faashsho/qorqorshsha/ assitanno gumasino tittirte xawissanno.
9. Interpirayze loossanno loossa ledoo xaadanno mashshalaqqe gamba assitanno xawissanno,

1. የሥራ አመራር ቦርድ፤
2. ዋና ሥራ አስኪያጅ
3. ምክትል ሥራ አስኪያጆች እና
4. ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ሌሎች የሥራ ክፍሎች እና ሠራተኞች ይኖሩታል።

8. የድርጅቱ ሥልጣንና ተግባራት

ኢንተርፕራይዙ የሚከተሉት ኃላፊነትና ተግባራት ይኖሩታል።

1. የመስኖ ልማትና የማጠናፈፍ ሥራዎች ጥናት፤ ዲዛይን፤ ግንባታ ቁጥጥርና ኮንትራት አስተዳደር ሥራዎችን ያካሂዳል፤
2. ሥራዎችን በውድድርና በድርድር ያገኛል
3. የተቀናጀ የተፋሰስ ልማት ጥናት፤ ዲዛይን፤ ግንባታ ቁጥጥርና የውል አስተዳደር ሥራዎችን ያከናውናል፤
4. የመጠጥ ውሃ አቅርቦትና ሳኒተሪ ጥናት፤ ዲዛይን፤ ግንባታ ቁጥጥርና ኮንትራት አስተዳደር ሥራዎችን ያካሂዳል፤
5. የመንገድ፤ የድልድይና የድሬኔጅ ጥናት፤ ዲዛይን፤ ግንባታ ቁጥጥርና የውል አስተዳደር ሥራዎችን ያካሂዳል፤
6. የሕንፃ ጥናት፤ ዲዛይን፤ ግንባታ ቁጥጥርና የውል አስተዳደር ሥራዎችን ያካሂዳል፤
7. የወንዞች ፍሰት አቅጣጫ እና የጎርፍ መከላከያ ሥራዎች ጥናት፤ ዲዛይን፤ ግንባታ ቁጥጥርና ኮንትራት አስተዳደር ሥራዎች ያካሂዳል፤
8. በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (1) እስከ (6) ለተዘረዘሩት የጥናትና ዲዛይን ስራዎች የግንባታ ግብአት ጥራት ፍተሻ ያደርጋል ውጤቱንም ይተነትናል፤
9. ኢንተርፕራይዙ ከሚሰራቸው ሥራዎች ጋር

tantantanno, hirano hanqafanno

10. Jajju anna ikkitanno, sheemate sheemaxxitanno, qaxxartanno, qaxxarantanno, Boonde Fushshittanno, woowete amadisiissanno, hirtanno, akisiyoonete dikkora beeqqitanno joynti veenchere uurrissanno, safidhanno.

11. Biilloonyise hunda tittiroonni hajubba aana amaalete loossanna hexose gafa iillishate dandiisiissanno woloota labbanno loossa assitanno.

9. Qorqorshsha

Hiitino Interpirayzete giddo loonsanni diizaynetenna ijaarshshu qorqorshi loossa hasiissanno islaanchimmate deerranna safaraancho bikkaancho wonshitinnore ikkansara loosu la'annonsa loosu minnanninna qorqorshshu biilloonyinni hasiishshu garinni qorqorshsha assinanninsa

GAFA SASE

Interpirayzete Loosu Massagaano Bordenna

Loosu Jeefisaano

10. Bordete Uurranna Hundaanchimma

1. Interpirayzete loosu massagaano borde (konni gedensaanni "Borde" yinanni woshshinanniti) tenne wodhonni uurrittinno
2. Bordete hundaanchimma qoqqowu prezedaantichchira ikkitanno.

11. Bordennire

Borde honse miilla heedhannose.

1. Boordete gambisaanchonna, layinki gambisaancho lendeenna lamala miilla garimma noonsa qoqqowu mootimma bissanni pirezedaantichu somannoha ikkana miillano hasiishshu garinni soorrara dandaanno.

ተዛማጅ የሆኑ መረጃዎችን ይሰበስባል ይተነትናል፤ ያደራጃል መሸጥንም ይጨምራል፤

10. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ በቦርድ ሲፈቀድ ጆይንት ቪንቸር ያቋቁማል፤ ይመሰርታል፤

11. በሥልጣኑ ሥር በተዘረዘሩ ጉዳዮች ላይ የማማከር ሥራዎችንና ዓላማውን ከግብ ለማድረስ የሚያስችሉ ሌሎች ተመሳሳይ ተግባሮችን ያከናውናል፡፡

9. ቁጥጥር

ማንኛውም በኢንተርፕራይዙ የሚከናወኑ የዲዛይንና ግንባታ ቁጥጥር ሥራዎች ተገቢውን የጥራት ደረጃና መመዘኛ ያሟሉ ለመሆናቸው ሥራው በሚመለከታቸው መስሪያ ቤቶችና ተቆጣጣሪ ባለስልጣኑ ድርጅቶች አንደኛውን ቁጥጥር ይደረግባቸዋል፡፡

ክፍል ሦስት

የኢንተርፕራይዙ ሥራ አመራር ቦርድና

ሥራ አስፈጻሚዎች

10. ቦርድ መቋቋምና ተጠሪነት

1. የኢንተርፕራይዙ የስራ አመራር ቦርድ (ከዚህ በኋላ "ቦርዱ" እየተባለ የሚጠራ) በዚህ ደንብ ተቋቁሟል፡፡
2. የቦርዱ ተጠሪነት ለክልሉ ፕሬዚዳንት ይሆናል፡፡

11. ስለቦርዱ

ቦርዱ ዘጠኝ አባላት ይኖሩታል፡፡

1. የቦርዱን ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ ጨምሮ ሰባት አባላት አግባብነት ካላቸው የክልሉ መንግሥት አካላት የክልሉ ርዕሰ መስተዳደር የሚሰይም ሲሆን አባላቶችን እንዳስፈላጊነቱ

2. Interpirayzete uurrinshu loosaasine mittimma riqibbanno lamu manni bordete miila ikkitanno.
3. Konni quwi iima xawinsonniri ledote interprayzete qaru loosu ha'risaanchi huuro aanokki bordete miilanna xawisaancho ikkanno.
4. Qaru loosu ha'risaanchinni gaamamannohu songaale amadannohu huuro aannokki miila ikkanno.

12. Bordete Biilloonyenna Looso

1. Interpirayzete qara loosu harisaanchi bordete shiqishonni Pirezedaantichunni somamanno.
2. Interpirayzete laynkki loosu harisaano qara loosu harisaanchi shiqishonni borde kajjishshanno.
3. Interpirayzete loosu kifilla loosaasine qixire, gaamishshanna, geegishsha lainnohunni gumultanno.
4. Interpirayzete istrategjike mixo, dirunna xaphooma timo, rosantino mixo, loosu progiraame, baajeetenna giddoydi wodho kaajjishshanno, jeefishsha ha'runsitanno.
5. Interpirayzennita seeda yanna liqoonna asale kaajjishshanno.
6. Interpirayzete massagaanonna loosaasine damoozu skeelle, barru hoshshonna addi addi horaamishshu baatoshshe xiinxallo kaima assatenni gumultanno.
7. Gobbaaydi qorqoraano sontanno.
8. Interpirayzete kaimu kappitaale mootimmatenni gaamantanno gede assitanno.
9. Mootimmatenni woxe gaamisiisatenni woy Interpirayzete eonni Interpirayzete kappitaale

ሊቀያይር ይችላል፡፡

2. የኢንተርፕራይዙ ቋሚ ሠራተኞች ህብረት የሚወክሏቸው ሁለት ሰዎች አባል ይሆናሉ፤
3. በዚህ አንቀጽ ከተረዘረሩት በተጨማሪ የኢንተርፕራይዙ ዋና ሥራ አስፈጻሚ ድምጽ የማይሰጥ የቦርዱ አባልና አስረጂ ይሆናል፡፡
4. በዋና ሥራ አስፈጻሚ የሚመደብ ቃለ ጉባኤ ያዥ ያለ ድምጽ ይሳተፋል፡፡

12. የቦርድ ስልጣንና ተግባር፤

1. የኢንተርፕራይዙን ዋና ሥራ አስኪያጅ በቦርዱ አቅራቢነት በርዕሰ መስተዳድሩ ይሰማል
2. የኢንተርፕራይዙን ምክትል ሥራ አስኪያጆች ዋና ሥራ አስኪያጅ አቅራቢበት ቦርዱ ያፀድቃል
3. የኢንተርፕራይዙን የሥራ ክፍሎች ሠራተኞች ቅጥር፣ ምደባ፣ ስንብት በተመለከተ ይወስናል፡፡
4. የኢንተርፕራይዙን ስትራቴጂክ ዕቅዶችን፣ ዓመታዊና አጠቃላይ ግቦችን፣ መደበኛ ዕቅዶችን፣ የሥራ ፕሮግራምን፣ በጀትንና የወሰኑ ደንብን ያጸድቃል፤ አፈጻጸማቸውንም ይከታተላል፡፡
5. የኢንተርፕራይዙን የረጅም ጊዜ ብድሮችን ዕዳዎች ያጸድቃል፡፡
6. የኢንተርፕራይዙ አመራሮችና ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል፣ የውሎ አበልና ልዩ ልዩ ክፍያዎችን ጥናቶችን መነሻ በማድረግ ይወስናል፡፡
7. የውጭ ኦዲተሮችን ይሰይማል፡፡
8. የኢንተርፕራይዙ መነሻ ካፒታል አመንግሥት ያስመድባል፡፡
9. አመንግሥት ገንዘብ በማስመደብ ወይም

lexxitanno gede gumultanno.

10. Odiitere hedo shiqishshanno woyte woy Interpirayzenniti fajjinoonni kappitaale Interpirayzete uurritu yannanni kayse ontu diri giddo kappitaale wo'munni wo'ma baatama hoogguro kappitaale woffi assinanni gede gumultanno.
11. Interpirayzenniti fajjinoonni kappitaale ontu diri giddo baatante gooffanno gede seeru garinni gatinsanni woxi hee'ranno gede woy mootimmatenni woxe gaamanni gede assitanno.
12. Buuxamino tirfi giddonni diru dirunkunni mootimmaate eo ikka noosi bikka gumultanno.
13. Interpirayzete shallagonna jajja garunni amadase buuxxanno.
14. Interpirayzennita shallaggote rippoortenna gobbaaydi qorqoraanchi rippoorte kaajjishshanno.
15. Interpirayzete loosi baalu qarqaru keerenna amadooshshe hattono dagoomitte keeraanchimma seerinna assooti ledi sumuu yinoha ikkanno gede raga wortanno.
16. Mootimmanniti annimate qoosso agarantanno gede hasiisano looso loossanno.

13. Bordete Gambooshshu Yannanna Gumulo Uynanni Amuraate.

1. Borde sasu agani mitte hige rosaminno gambooshshe harissanno.
2. Konni quwira cinaancho quwa (1) aana seerroonnihu heerirono wiinamu haja xaadduro gambisaanchu woshshattonni woy bordete miilla mereerinni sasetenni mitte anga xa'monni

ከኢንተርፕራይዙ ገቢ የኢንተርፕራይዙ ካፒታል እንዲጨምር ይወስናል።

10. አዲተሮች ሐሳብ ሲያቀርቡ ወይም የድርጅቱ የተፈቀደ ካፒታል ድርጅቱ ከተቋቋመበት ጊዜ አንስቶ በአምስት ዓመት ውስጥ በሙሉ ተከፍሎ ካለቀ የድርጅቱ ካፒታል እንዲቀንስ ይወስናል።
11. የኢንተርፕራይዙን የተፈቀደ ካፒታል በአምስት ዓመት ጊዜ ውስጥ ተከፍሎ እንዲያልቅ የመጠባበቂያ ሂሳቦች እንዲያዙ ወይም ከመንግስት ገንዘብ እንዲመደብ ይደርጋል።
12. ከተጣራው ትርፍ ውስጥ በየዓመቱ ለመንግስት ፈሰስ ሊደረግ የሚገባውን መጠን ይወስናል።
13. የኢንተርፕራይዙ ሂሳቦችና ንብረቶች በአግባቡ መያዛቸውን ያረጋግጣል።
14. የኢንተርፕራይዙን የሂሳብ ሪፖርትና የውጭ አዲት ሪፖርት ያጸድቃል።
15. የኢንተርፕራይዙ ተግባራት ሁሉ ከአካባቢ ደህንነትና እንክብካቤ እንዲሁም ከማኅበራዊ ደኅንነት ሕጎችና አሰራሮች ጋር የተጣጣመ እንዲሆን አቅጣጫ ይቀይሳል።
16. የመንግስት የባለቤትነት መብትን ለማስከበር የሚያስፈልጉ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል

13. የቦርዱ ስብሰባ ጊዜ እና የውሳኔ አሰጣጥ ሥነ-ሥርዓት

1. ቦርዱ በሦስት ወር አንድ ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ያካሂዳል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ስር የተደነገገው ቢኖርም አስቸኳይ ጉዳይ ሲያጋጥም በሰብሳቢው ጥሪ ወይም ከቦርዱ አባላት መካከል አንድ-ሶስተኛ የሚሆኑት

aye yannara gamba yitara dandiitanno.

3. Gambooshshu aana bocu aliidi miilla leelturo songo guuta ikkittanno.
4. Borde aye gumulo sayssannohu rooriidi huuronni ikkanna huuro taalo ikkittanno yannara gambisaanchu noo widi huuro bordete gumulo ikkittanno. Ikkeennano shiqino badooshshu hedo bordete songi qaalinni maarekkame offolla noosi.
5. Bordete gambisaanchi hee'rannokki yannara layinki gambisaanchi bordete gambooshshe massaganno.
6. Konni aleenni cinaancho quwa 1 kayse 5 geeshsha worroonni gumulo heedhurono borde tenne wodho harunsite umise ledote gambooshshunna loosu amuraati biddissa fushshitara dandiitanno.

14. Interpirayzete Loosu Harisaanchinna Laynkki loosu harisaano Mootoo'manna Hundaanchimma

1. Interpirayzete qaru loosu loosu harisaanchonna layinki loosu harisaano bordete shiqishonni qoqqowu pirezidaantichi mootoonsanno.
2. Qaru loosu harisaanchi bordete hundaanchoho.
3. Laykki loosu harisaano hundaanchimma qaru loosu harisaanchira ikkittanno.

15. Interpirayzete Loosu Harisaanchi Biilloonyenna Looso

1. Interpirayzete loosinna gashshooti garunni loosamasira aliidi sooreessa ikkanno.
2. Qaru loosu harisaanchi tenne wodho quwa (8) worronni garinni Interpirayzete biilloonyenna loossa loosu aana hossanno gede assanno.
3. Tenne wodho quwa (8) Worroonnihu agaraminno gedeenni loosu harisaanchi aante

ከጠየቁ በማናቸውም ጊዜ ሊሰበሰብ ይችላል።

3. በስብሰባው ላይ ከግማሽ በላይ የሚሆኑት አባላት ከተገኙ ምልአተ-ጉባዔ ይሆናል።
4. ቦርዱ ማናቸውንም ውሳኔ የሚያሳልፈው በድምፅ ብልጫ ሲሆን፤ ድምጹ እኩል ለእኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ያለበት ወገን ሐሳብ የቦርዱ ውሳኔ ሆኖ ያልፋል፤ ሆኖም የቀረበው የልዩነት ሐሳብ በቦርዱ ቃለ-ጉባዔ ተመዝግቦ መቀመጥ ይኖርበታል።
5. የቦርዱ ሰብሳቢ በማይኖርበት ጊዜ ምክትል ሰብሳቢው የቦርዱን ስብሰባዎች ይመራል።
6. ከዚህ በላይ ከንዑስ አንቀጽ (1) እስከ (5) የሰፈሩት ድንጋጌዎች ቢኖሩም ቦርዱ ይህንን ደንብ ተከትሎ የራሱን ተጨማሪ የስብሰባና የአሠራር ሥነ-ሥርዓት መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

14. የኢንተርፕራይዙ ሥራ አስኪያጅና ምክትል ሥራ አስኪያጆች አሻሻያና ተጠሪነት

1. ኢንተርፕራይዙ ዋና ስራ አስኪያጅና ምክትል ስራ አስኪያጆች በቦርዱ አቅራቢነት በክልሉ ርዕሰ-መስተዳድር ይሾማሉ።
2. የዋና ስራ አስኪያጅ ተጠሪነት ለቦርዱ ይሆናል።
3. ምክትል ሥራ አስኪያጆች ተጠሪነት ለዋና ሥራ አስኪያጁ ይሆናል።

15. የኢንተርፕራይዙ ሥራ አስኪያጅ ስልጣንና ተግባር

1. የኢንተርፕራይዙ ስራና አስተዳደር በሚገባ ለመከናወን የበላይ ኃላፊ ይሆናል።
2. ዋና ስራ አስኪያጅ በዚህ ደንብ አንቀጽ 8 የተመለከተው የኢንተርፕራይዙ ስልጣንና ተግባራት በስራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል።
3. በዚህ ደንብ አንቀጽ (8) የተመለከተው

noo loossa jeefanno.

- a) Interpirayzete loossa tantananno, massagganno gashshanno.
- b) Interpirayze saykki bisi ledo assittanno xaadooshshenna shiqishannono ikko shiqqannosi qaxxaro riqiwe qaxxaranno, qaxxaramanno hattonno sheemaate sheemaatanno.
- c) Loosaasinchunna loosaasinete hajo lallawi kiirro 1156/11 garrinni Interpirayzete loosaasine qaxaranno gaamanno, geegiissanno.
- d) Interpirayzete loosu pirograamenna baajete hattono biddissanna giddo wodhubba qixxeesse bordete shiqishshano fajjiniro loosu aana hosiisanno.
- e) Interpirayzete fajjinoonni loosu pirogiraamenna baajete garinni woxu fulu assanno shallaggo garunni amadanno, bordetenni gullanni woyteno shallaggosi qorqorsiissanno.
- f) Interpirayzete loosu millimillonna faynaansete horoonsishsha lainnohunni yannite ripoorte qixxeessanno, borde gumultanno hajubbara boordete shiqishanno.
- g) Loosu harinsho aana amaalannonna loosu keeno, mixxonna gumullo aana hasaabbannonna gumulo saysanno manajimentete komite tantananno, gambooshsheno massaganno.
- h) Hasiise afami yannara biilloonyesi Interpirayzete loosu sooreyyeranna loosaasintera riqiwotenni aanno ikkeenano riqiwo mittu agannira aleenni ikkituro balaxxe borde kaajjishsha noose

አንደተጠበቀ ሆኖ ዋና ስራ አስኪያጁ የሚከተሉትን ተግባራት ይፈጽማል፤

ሀ. የኢንተርፕራይዙን ሥራዎች ያደራጃል፤ ይመራል፤ ያስተዳድራል፤

ለ. የኢንተርፕራይዙን ከሦስተኛ ወገን ጋር በሚያደርገው ግንኙነትና በሚያቀርባቸውም ሆነ በሚቀርቡበት ክሶች ወክሎ፤ ይከሳል፤ ይከሰሳል እንዲሁም ውል ይዋዋላል

ሐ. በአሰሪና ሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁጥር 1156/2011 መሠረት የድርጅቱን ሠራተኞች ይቀጥራል ይመድባል፤ ያሰናብታል፤

ሠ. የኢንተርፕራይዙን የስራ ንግግራምና በጀት እንዲሁም መመሪያ እና የውስጥ ደንቦች አዘጋጅቶ ለቦርድ ያቅርባል፤ ሲፈቀድም በስራ ላይ ያውላል፤

ረ. ለኢንተርፕራይዙን በተፈቀደው የስራ ንግግራምና በጀት መሠረት የገንዘብ ወጪዎችን ይፈጽማል፤ ሂሳቡን በአግባቡ ይይዛል፤ በቦርድ ሲወሰንም ሂሳቡን ያስመረምራል፤

ሰ. የኢንተርፕራይዙን የሥራ እንቅስቃሴና የፋይናንስ አጠቃቀም በተመለከተ ወቅታዊ ሪፖርት ያዘጋጃል፤ ቦርድ ለሚወስናቸው ጉዳዮች ለቦርድ ያቅርባል፤

ሸ. በሥራው ሂደት ላይ የሚመከርና በሥራ ግምገማዎች፤ በዕቅዶችና ውሳኔዎች ላይ የሚወያይ እና ውሳኔዎችን የሚያስተላልፍ የኢንተርፕራይዙን የማናጅመንት ኮሚቴ ያደራጃል፤ ስብሰባውንም ይመራል፤

ቀ. አስፈላጊ ሆኖ በተገኘ ጊዜ ሥልጣኑን ለኢንተርፕራይዙን የሥራ ኃላፊዎችና ሠራተኞች በውክልና ይሰጣል፤ ሆኖም

- i) Bordete xawisaancho ikkanno.
j) Woloota bordetenni uynannisi loossa loosanno.

16. Layinkki loosu harisaano biilloonyenna loosu

Interpirayzete layiinki loosu harrisaano
Interpirayzete giddo afanttanno qara qara
diizaaynete, ijaarshu qorqorshinna irkote loosu
harrinsho aliidimimate massagganno, ledotennino
woloota qaru loosu harisaanchinni uynanninsa
loossa loosanno.

17. Eote Bue

Interpirayzete aante noo eote bua heedhannose.

1. Qoqqowu Mootimmani Uynanni irko
2. Interpirayzete baatisiissanno amaalete
waaginna woloota owaantete baatoshshubba
3. Woloota bu'anni afi'nanni eo

18. Baajeetete Diro

Interpirayzete baajeetete diri mootimimate
bajeettete diro ikkanno.

19. Shallagote tajubba

1. Interpirayzete Wo'manna garu shallaggote
tajubba amaddanno.
2. Interpirayzete shallaggote tajubba ajiro dirunni
mitte hige gobba odiiterenni qorqoranttanno.

20. Kaapitaale

Interpirayzenniti fajjinoonni kaapitaale danunninna
birrunni 200,000,000.00 (lame xibbe miliyoone)
birra ikkana konni giddo 50,000,000.00 (ontawo
miliyoone) birrunni baanttoonni kaapitaaleeti.

21. Mootimimate Tirfu Oeechanna Baatooshshe

Interpirayze shallaggote diri gooffu yannanni
hanafe lamalu agani giddo mootimimate tirfu
qeecha mootimimate eo assitanno.

ውክልናው ከአንድ ወር በላይ የሚቆይ ከሆነ
አስቀድሞ ቦርዱ ማጽደቅ አለበት፤

በ. ለቦርዱ አስረጅ ይሆናል፤

ተ. ሌሎች ቦርዱ የሚሰጡትን ተግባራት
ያከናውናል፡፡

16. የምክትል ሥራ አስኪያጆች ሥልጣን ተግባር

የኢንተርፕራይዙ ምክትል ሥራ አስኪያጆች
በኢንተርፕራይዙ ውስጥ የሚገኙ ዋና ዋና
የደዛይንና ግንባታ ቁጥጥር እና ደጋፍ የሥራ
ሂደቶችን በበላይነት ይመራሉ፤ በተጨማሪ ሌሎች
በዋና ሥራ አስኪያጅ የሚሰጣቸው ተግባራት
ያከናውናሉ፡፡

17. የገቢ ምንጭ

የኢንተርፕራይዙ የሚከተሉት የገቢ ምንጮች
ይኖሩታል፤

1. ከክልሉ መንግስት የሚሰጥ ድጎማ፤
2. ኢንተርፕራይዙ የሚያስከፍለው የማማከር
ዋጋና ሌሎች የአገልግሎት ክፍያዎች፤
3. ከሌሎች ምንጮች የሚገኝ ገቢ፡፡

18. የበጀት ዓመት

ኢንተርፕራይዙ የበጀት ዓመት የመንግሥት የበጀት
ዓመት ይሆናል፡፡

19. የሂሳብ መዘገቦች

1. ኢንተርፕራይዙ የተሟላና ትክክለኛ የሂሳብ
መዘግብት ይይዛል፡፡
2. የኢንተርፕራይዙ የሂሳብ መዘግብት ቢያንስ
በዓመት አንድ ጊዜ በውጭ አዲተሮች
ይመረመራሉ፡፡

20. ካፒታል

የኢንተርፕራይዙ የተፈቀደ ካፒታል በየዓይነትና
ብር 200,000,000.00 (ሁለት መቶ ሚሊዮን ብር)
ሲሆን ከዚህ ውስጥ 50,000,000.00 (ሀምሳ
ሚሊዮን) በጥሬ ብር የተከፈለ ካፒታል ነው፡፡

21. የመንግሥት የትርፍ ድርሻ ክፍያ

የኢንተርፕራይዙ ሂሳብ ዓመቱ ካለቀበት ጊዜ ጀምሮ
ባሉት ሰባት ወራት ውስጥ የመንግስትን የትርፍ

GAFA SHOOLE**ADDI ADDI WORO****22. Xa'mamooshshe**

Interpirayze noose xaphoomu jajjira aleenni asaleho
dixa'mantanno.

23. Reekkote Yanna Woro

1. Albi Wodiidi qoqqowinni behachunni iillanno
albi diizayinetenna qorqorshshu uduunni
Sidaamu diizaynetenna ijaarshu qorqorshi
interpirayzenniha ikkanno.
2. Albi Wodiidi qoqqowira Sheemaatu aana
safantinno loossa lainnohunni hassiishshu
garinni boordete ammannironna loosiisidhanno
uurinshsha hasattonni pirojekitete deerra
hedote worranni gumullara dandiinanni.

24. Biddissa Fushshate Biilloonye

Borde tenne wodho jeefishshira hasiisanno biddissa
fushshate dandiitanno.

25. Jeefishshu nooki Seeranna Asoote

1. Tenne wodho ledi kippi yitanno aye dani
wodho, biddissu woy assooti tenne wodhonni
xawisoonni hajubbara loosu aana dihosanno.
2. Tenne wodhonni xawisoonnikki hajubba
hasiisaanno federaalete mootimma latishshu
uurinshubba seerinni galtannoha ikkanno.

26. Interpirayze keeshshitanno Yanna

Interpirayze bikkantinokki yanna keeshshitanno.

27. Wodho Loosu Iima Hossanno Yanna

Tini wodho.... /2016 M.D hanaffe loosu iima
hossanno.

Hawaasa, Bocaasa, 2016 M.D

Desta Ledamo

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma

Pirezidaanticha

ድርሻ ለመንግሥት ፈሰስ ያደርጋል።

ክፍል አራት**ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች****22. ተጠያቂነት**

ኢንተርኔት-ይዘት ካለው ጠቅላላ ንብረት በላይ በዕዳ
አይጠየቅም።

23. የመሸጋገሪያ ጊዜ ድንጋጌ

1. ከቀድሞው የደቡብ ክልል በክፍፍል የሚመደብ
የቀድሞው የዲዛይንና ቁጥጥር ንብረት የሲዳማ
ክልል የዲዛይንና ግንባታ ቁጥጥር ኢንተርኔት-ይዘት
ንብረት ይሆናል።
2. በውል ላይ የተመሰረቱ ሥራዎችን በተመለከተ
እንደአስፈላጊነቱ በቦርዱ ሲታመንበት እና በአሰሪው
ተቋም ፍላጎት የፕሮጀክቱ ደረጃ ከግምት እየገባ
ሊወሰን ይችላል።

24. መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

ቦርዱ ለዚህ ደንብ ተፈጻሚነት የሚያስፈልጉትን
መመሪያዎች ሊያወጣ ይችላል።

25. ተፈጻሚነት የሌለው ሕግና አሰራር

1. ከዚህ ደንብ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ደንብ፣
መመሪያ ወይም አሠራር በዚህ ደንብ ለተሸፈኑ
ጉዳዮች ተፈጻሚነት አይኖረውም።
2. በዚህ ደንብ ባልተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ አግባብነት
ያለው የፌዴራል መንግስት ልማት ድርጅቶች
ሕግ ተፈጻሚ ይሆናል።

26. የኢንተርኔት-ይዘት የሚቆይበት ጊዜ

ኢንተርኔት-ይዘት ላልተወሰነ ጊዜ ይቆያል።

27. ደንቡ ሥራ ላይ የሚውልበት ጊዜ

ይህ ደንብ... ቀን ፳፻፲፮ ዓ.ም ጀምሮ ሥራ ላይ
ይውላል።

ሀዋላ፣ ኅዳር... ቀን ፳፻፲፮ ዓ.ም

ደስታ ሌዳሞ

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ርዕሰ

መስተዳድር

